

Gazeta Rzeźnicza

Jedynie pismo polskie poświęcone zawodowi rzeźnickiemu, masarskiemu oraz sprawom handlu i chowu bydła, nierogaczyny, dziczyzny i drobiu.

Wychodzi co poniedziałek, środę i sobotę z ilustrowanym dodatkiem niedzielnym „DOM i RODZINA“.

Przedpłata wynosi: W Poznaniu i na pocztach kwartalnie 2,25 mk., miesięcznie 0,75 mk.; z odnośnieniem do domu kwartalnie 2,50 mk., miesięcznie 0,83 mk. — Pod opaską do Austro-Węgier 4 kor., do Królestwa Polskiego 2 rb., do Ameryki 1 dol. kwartalnie. — „Gazeta Rzeźnicza“ zapisana jest w 5. dodatku pocztowego cennika gazet (Postzeitungspreislste 5. Nachtrag pro 1914 u polnisch Seite 38.)

Adres Redakcji i Administracji
 „Gazeta Rzeźnicza“, Poznań. (Posen) W. 6. ul. Wielka Berlińska (Gr. Berlinerstr.) nr. 76.
 Telefon nr. 5573.

Cena ogłoszeń: Za wiersz petytowy jednolamowy 25 fenigów. — Reklamy za wiersz petytowy 50 fen. Rabat przy ogłoszeniach nad 50—100 wierszy 5 procent, nad 100—250 wierszy 10 proc., nad 250—500 wierszy 15 proc., nad 500—1000 wierszy 20 proc., nad 1000—2000 wierszy 30 proc., nad 2000—3000 40 proc., nad 3000 wierszy 50 proc. — Przy ogłoszeniach stałych ćwierćrocznych 33 1/3 proc., półrocznych 40 proc., całorocznych 50 proc. rabatu. Zmiana tekstu dozwolona. — Dla szukających pracy wiersz petytowy 15 fenigów netto. — Dodatki obliczamy po mk. 12.— za tydzień.

Konto czekowe we Wrocławiu (Breslau) nr. 7283. we Wiedniu — Wien (A. Klóskowski, Posen) nr. 145378.

Wszystkim swoim abonentom oraz ich żonom, skoro bez własnej winy ulegną wypadkowi, powodującemu śmierć lub zupełną nieudolność do pracy, wypłaci Wydawnictwo „Gazety Rzeźniczej“ 300 marek gotówką.

Sobota, 18-go.	Eleuteryusza.	Gościław.	Wschód słońca: 5 min. 0, zach. słońca: 7 min. 0	Wschód księżyca: 3 min. 6, zach. księż.: 11 min. 12
Niedziela, 19-go.	Przew. Wenera.	Władimir.	" " 4 " 58, " " 7 " 2	" " 3 " 21, " " 12 " 30
Poniedz., 20-go.	Sulpicyusza.	Czesław m.	" " 4 " 56, " " 7 " 4	" " 3 " 33, " " 1 " 45

Targ na bydło i nierogaczynę w Berlinie.

Berlin, sobota 18 kwietnia 1914. (Urzędowe sprawozd. telegr.)

Na sprzedaż wystawiono: 4630 sztuk bydła rogatego, w tem 1500 szt. buhai, 2155 szt. wołów, 975 szt. krów i jałówek, 1034 szt. cieląt, 9911 szt. owiec, 11509 szt. świń.

Bydło rogate.	Placono za centnar wagi żywej	wagi mięsa
A. Woły.		
a) pełnom., utucz., najprz., kt. nie chodz. w jarz.	48—50	83—86
b) pełnomięsne, utuczone w wieku 4—7 lat	—	—
c) młodsze, mięs, nieutucz i starsze utucz.	43—46	78—84
d) śred. pas. młode i dobrze pas. starsze lepsze	39—41	74—77
B. Buhaje.		
a) pełnomięsne, wyrosłe, najprzedniejsze	45—47	78—81
b) pełnomięsne, młodsze	42—44	75—79
c) śred. pas. młodsze i dobrze pas. starsze	36—44	68—75
C. Jałówki i krowy.		
a) pełnomięsne, utuczone, najprzedn. jałówki	45—47	75—78
b) pełnom., utucz., najprz. krowy do lat 7	41—43	72—75
c) starsze, upas. kr. i mniej rozwini. ml. kr i jał.	37—40	67—73
d) średnio pasione krowy i jałówki	33—36	62—68
e) mało pasione krowy i jałówki	—	—
D. Bydło mało pasione młodsze — — —		
Cielęta.		
a) najwyborn. ciel. tucz. (Doppellendry)	95—105	136—150
b) najprzedniejsze cielęta utuczone	71—72	118—120
c) średnie ciel. utucz. i najl. ciel. od cyca	65—68	109—113
d) poślednie tuczne cielęta i dobre od cyca	58—63	102—111
e) poślednie cielęta od cyca	42—52	76—95

Owce. Tuczzone w owczarni:

a) tuczzone jagnięta i młodsze skopy	45—47	90—94
b) star. sk., gor. tucz. jagn. i dobr. żyw. ml. mac.	41—44	82—88
c) średnio żywione skopy i maciorki	36—41	75—85

Świnie.

a) tłuste, przeszło 3 centnary żywej wagi	—	—
b) pełnom. szl. rasy i krzyż. od 240—333 f. żyw. w.	46—48	58—60
c) pełnom., szl. rasy i krzyż. od 200—240 f. żyw. w.	46—47	57—59
d) pełnomięsne od 160—200 funt. żywej wagi	43—46	56—58
e) mięsiste mniej niż 160 funtów żywej wagi	43—45	54—56
f) maciory	42—44	53—55

Przebieg targu: Bydła rogatego spędzono bardzo dużo; wybór wszelkich gatunków był ogromny, mimo tego interes rozwijał się bardzo leniwo, nic więc dziwnego, że ceny wołów spadły o 1 do 2 mk., buhaje staniały o 3 do 4 mk. na centnarze, również za krowy placono o 2 do 3 mk. niżej. — **Targ na cielęta** był ożywiony, jednakowoż dopellendry nie utrzymały się przy wysokiej cenie środkowej i spadły o 5 mk. na centnarze żywej wagi. Natomiast towar średni placono wyżej o 1 i 2 mk. — **Owiec** spędzono tak wielką ilość, że ceny musiały spaść i to 1 do 2 mk. na centnarze; handel był spokojny. — **Targ na świnie** był spokojny; ceny prawie wszystkich gatunków spadły o 1 mk. Dowóz świń był mniejszy, niż inne razy, to też wszystek towar wyprzedano.

Targowisko bydła chudego w Friedrichsfelde p. Berlinem.

(Urzędowe sprawozdanie z targu na bydło rogate).

Friedrichsfelde, 17. kwietnia 1914.

Spędzono: 409 krów mlecznych, 9 buhai, 7 sztuk bydła młodsze i 72 cielęta.

Placono: **Krowy mleczne i cielne** I kl. 460—550 mk., II kl. 400—460 mk. III kl. 350—400 mk., IV kl. 270—350 mk. Wyborowy towar po nad notowania. **Jałówki cielne** I kl. 370—420 mk., II kl. 270—360 mk. — Wyborowy towar nad notowania.

Bytom, Górny Śląsk, 17 kwietnia 1914.

Spędzono: 26 sztuk bydła rogatego, 26 cieląt, 323 świń, 0 skopów, — kóz.

Placono za: bydło rogate 34—45 mk., cielęta 53—58 mk., świnie 43—47 mk., tuczne — mk., skopy — mk.

Przebieg targu: Interes dosyć spokojny. Towar uprzątno.

Urzędowe sprawozdanie z targowiska w Poznaniu.

Poznań, piątek 17 kwietnia 1914.

Spędzono na targ: 132 sztuk rogaczyny 515 świń, w tem 143 świń chudych, 128 cieląt, 1 owcę, 17 kóz 862 prosiąt. Razem 1655 sztuk zwierząt.

A. Woły.		Za 50 kg. żywej wagi
		placono:
a) pełnom. opasy, najw. wart. rz. kt. nie chodz. w jarz.	—	—
b) pełnomięsne opasy, 4-letnie do 7-letnie	—	—
c) młode mięsist. niedopasione oraz starsze dopas.	42—45	—
d) średnio karmione młodsze i dobrze karm. starsze	35—39	—
B. Buhaje.		
a) pełnomięsne, wyrosłe, najwyższej wartości rzeźnej	46—48	—
b) pełnomięsne, młodsze	42—44	—
c) średnio karmione młodsze i dobrze karmione starsze	36—40	—
d) licho karmione	—	—
C. Jałówki i krowy.		
a) pełnom. upasione jałówki najwyższej wartości rzeźn.	—	—
b) pełnom., upas. krowy najw. wart. rzeźn. niżej 7 lat	40—43	—
c) starsze upasione krowy i jałówki słabo rozwinięte	36—40	—
d) średnio karmione krowy i jałówki	30—34	—
e) licho karmione krowy i jałówki	20—25	—
D. Licho karmione bydło młodsze		—
E. Cielęta.		
a) t. zw. „doppellendry“ wybornie upasione	—	—
b) cielęta wybornie upasione	64—68	—
c) średnie cielęta upasione i wyborne sysaki	58—62	—
d) poślednie cielęta upasione i dobre sysaki	50—55	—
e) liche sysaki	40—46	—
F. Dójki.		
a) pierwszej klasy	—	—
b) drugiej klasy	—	—
c) trzeciej klasy	—	—

Owce. (Tuczzone w owczarni):

a) tuczne jagnięta i tuczne młodsze owce	—
b) star. skopy tucz, gor. jagn. tucz. i dob. żyw. ml. owce	—
c) średnio żywione skopy i owce	—

Świnie.

a) tuczniaki ponad 3 cent. żywej wagi	—
b) pełnomięsiste od 240—300 funt. żywej wagi	42—44
c) pełnomięsiste od 200—240 funt. żywej wagi	41—44
d) pełnomięsiste od 160—200 funt. żywej wagi	40—42
e) mięsiste poniżej 160 funtów	38—40
f) maciory i wieprze	38—40
Warchlaki	szafka po 30—42
Prosiąt	para po 20—36

Sprzedano świń za centnar żywej wagi 43 szt. po 44 mk., 55 po 43 mk., 84 po 42 mk., 43 po 41 mk., 68 po 40 mk., 6 po 39 mk., 23 po 38 mk., 3 po 37 mk., 3 po 36 mk., 1 po 33 mk., 0 po — mk., po — mk.

Targ był spokojny. Towar uprzątno.

Sosnowice, 16. kwietnia 1914.

Targ na świnie. Spędzono i co z poprzedniego targu pozostało wynosi razem 712 sztuk. Placono za centnar żywej wagi:

Świnie: a) tuczniaki ponad 3 centnary żywej wagi	49—51
b) pełnomięsiste od 240—300 funtów żywej wagi	46—48
c) pełnomięsiste od 200—240 funtów żywej wagi	43—46
d) pełnomięsiste od 160—200 funtów żywej wagi	—
e) pełnomięsiste poniżej 160 funtów	—
f) maciory i kierozy	42—45

Przebieg targu powolny.

Chicago, 17. kwietnia. 17. 16.

Smalec na maj	10,17 1/2	10,17 1/2
lipiec	10,37 1/2	10,37 1/2
mięso wieprzowe na maj	20,00	19,95
żeberka na maj	10,87 1/2	10,85
okrasa short ribs sides	10,50—11,00	10,50 1/2—11,12 1/2
Dowóz świń na zachodzie	54000	71000
z tego w Chicago	12000	15000

Notowanie za smalec, żeberka, świnie i okrasę rozumieją się w dolarach i centach za 100 amerykańskich funtów, czyli 90 funtów 350 gr. naszej wagi. Ceny za wieprzowinę rozumieją się w dolarach i centach za bareł (barrel = beczka) 200 funtów czyli 181 funtów 200 gr. naszej wagi. 1 dolar = 4,20 mk.

Geny na świeże sadło, słoninę, brzuchy itd.

ogłaszają największe firmy w każdym numerze poniedziałkowym „Gazety Rzeźniczej“ na co zwracamy naszym czytelnikom uwagę.

Berlin, 17. kwietnia 1914.

Dzisiejsze ceny hurtowne mięsa, zwierzyny i drobiu.

(Urzędowe sprawozdanie dyrekcji miejskiej targowicy.)

Mięso: Dowieziono dostatecznie, interes spokojny, ceny bez zmiany.

Dziczyzna: Dowieziono mało, interes ożywiony, ceny mało zmienione.

Drób: Dowieziono dostatecznie, interes spokojny, ceny mało zmienione.

Wolowina: z wołów za 50 kg. Ia 70—84 mk., Ila 67—70 mk., IIIa 60—67 mk., z buhai Ia 66—80 mk., Ila 60—64 mk., z krów tłustych 52—60 mk., chudych 50—58 mk.; z bydła młodec. 60—70 mk., holend. 53—65 mk., duńsk. — — — ; z buhai duńskich 56—67 mk. Cielęcina: z t. zw. Doppellenderów 125—145 mk.; z cieląt tucznych Ia 98—110 mk., Ila 88—97 mk., licho karmionych 58—73 mk. Skopowina: z skopów tucznych 88—90 mk., z skopów Ia 77—86 mk., Ila 68—75 mk., z skopów austral. — z owiec 74—76 mk. Wieprzowina: tutejsza 50—59.

Zwierzyna i dzikie ptactwo:

Sarnina: Ia 0,00—0,00 mk., Ila 0,00—0,00 mk., jelenina: Ia 0,50—0,60 mk., Ila — — — mk., z cielaków 55—65 mk., danielina Ia 0,—0,— mk., Ila 0,—0,— mk., z cieląt 0,00—0,00 mk., dziczyzna Ia 0,40—0,50 mk., Ila 0,20—0,30 mk., z warchlaków 0,50—0,60 mk. za funt. Króliki, duże 0,70—0,85 mk. Kaczki: Ila 0,—0,— mk., Ila 0,—0,— mk., Cyranki 0,—0,— mk. Kuro-patwy, młode Ia duże 0,00 mk., mniejsze 0,00 mk. starki 0,00—0,00 mk. Bazanty koguty, młode Ia 0,00—0,00 mk. Ila 0,00—0,— mk., stare 0,00—0,— mk., kury 0,—0,— mk. Bekasy Ia 2,50—2,90 mk., Ila 1,00—2,00 mk. Zające, duże 2,25—2,50 mk., średnie 2,00—2,20 mk., małe 0,00—0,00 mk. za sztukę.

Drób żywy:

Kury tutejsze 2,25—3,10 mk. Kurczaki tutejsze Ia 0,00—0,—, Ila 0,00—0,00 mk., zagran. starsze 0,00—0,— mk. Gołębie 0,86—0,— mk. za sztukę.

Drób bity:

Kury Ia 2,00—3,00 mk., Ila 1,50—1,90 mk., młode Ia 1,50—2,25 mk., Ila 1,00—1,10 mk. Gołębie Ia 0,60—0,90 mk. Ila 0,30—0,55 mk., włoskie —, — mk. Kaczki Ia 0,00—0,00 mk., Ila 1,50—2,50 mk. za sztukę, 0,—0,— mk. za pół kg. Gęsi hamb. Ia 0,80—1,— mk., Ila 0,00—0,00 mk., z żuław nadnoteckich Ia 0,30—0,50 mk., Ila 0,—0,— mk. za pół kg. za sztukę — — — mk., z żuław nadwarteńskich 0,00—0,00 mk. Indyki tutejsze Ia 0,00—1,— mk., Ila 0,00—0,00 mk. za pół kg.

Essen, 16. kwietnia.

Spędzono — wołów, — krów i jałówek. — buhai, 147 świń, — owiec i 14 cieląt.

Placono za centnar żywej wagi:

Cielęta.	
a) t. zw. „doppellendry“ wybornie upasione	80—88
b) cielęta wybornie upasione	66—68
c) średnie cielęta upasione i wyborne sysaki	60—65
d) poślednie cielęta upasione i dobre sysaki	50—58
e) liche sysaki	—
Świnie.	
a) świnie tłuste ponad 150 kg	—
b) pełnomięsiste od 120—150 kg	47—48
c) pełnomięsiste od 100—120 kg	48—
d) pełnomięsiste od 80—100 kg	45—48
e) pełnomięsiste niżej 80 kg	44—46
f) maciory tuczne	—
g) maciory i nieczyste wieprze	40—44

Hamburg, 17. kwietnia 1914.

Smalec ameryk. Steam 51,—, Chamberlain 52,75 (nieoclony), smalec miejski 60,00. Spokojnie.

Przepowiednia pogody

na niedzielę, 19. kwietnia 1914.

Berlin, 18. kwietnia.

Przeważnie piękna pogoda przy świeżym wschodnim wietrze. Za dnia temperatura powoli się ociepli.

O przepisach prawno-policyjnych, dotyczących rewizji mięsa.

Napisał dla „Gaz. Rz.” Dr. wet. Krzysztofowicz.

(Ciąg dalszy).

U bydła zachodzą węgry bardzo rzadko, za to tem częściej znajdujemy je u świń. Węgry są to małe pęcherzyki napełnione wodnistą materyą. Gdy taki pęcherzyk oglądamy pod światło widzimy w owej wodnistej materyi małe białawe ziarnko, w którym się znajduje głowa węgry. Węgry zachodzą u świń na muszkułach brzusznych, na języku a także i w szynkach. Oprócz tego regularnie można węgry znaleźć w muszkułach górnej i dolnej szczęki, tak samo i u bydła w muszkułach górnej i dolnej szczęki zachodzą. U świń można się już w stanie żywym to znaczy dopóki jeszcze świnia żyje o tem przekonać, czy ma węgry. Obalwszy świnie na ziemię, kładzie jej się w pysk kawał drzewa, a gdy pod wyciągniętym językiem spostrzeżemy guziczki podobne do prosa, w takim razie świnia jest węgrzata. Inne jeszcze są sposoby poznawania, że świnia ma węgry: Gdy świnia na przodzie jest tłusta, a w tyle chuda, gdy ma głos chropowaty i policzki grube, to są także oznaki, że świnia jest o węgry podejrzana, lecz te oznaki nie są zbyt pewne i mogą nieraz zawodzić. Gdy się rzeźnik przekona w ten lub w ów sposób, że świnia ma węgry, lub jest o węgry podejrzana, to radzimy takiej świni wcale nie kupować, lub jeżeli ją kupi to po znacznie niższej cenie. Przepisy prawne bowiem przepisują, że mięso węgrzate, czy to wieprzowina, czy wołowina może być tylko sprzedawana w stanie dobrze gotowanym i to na tak zwanej Freibank jako mięso mniej wartościowe. W surowym bowiem stanie mięso takie jest zdrowiu szkodliwe, a to dlatego, że człowiek po spożyciu mięsa węgrzatego dostaje tasiemca. Jeżeli się zaś zapytamy, z kąd świnia węgry dostaje, to na to odpowiadamy, że świnia dostaje węgry jeżeli w jakikolwiek sposób tasiemiec ludzki dostanie się do żołądka świni. Rozróżniamy wieprzowinę mało węgrzată i silnie węgrzată. Nieraz się zdarza, że po wyjęciu wnętrzości i sadła mięso jest jakby prosem obsiane. W takim razie prawo przepisuje, jeżeli chodzi o silnie węgrzată świnie, że mięso razem z sadłem i wnętrzościami musi być zupełnie i całkowicie zniszczone. Jeżeli zaś chodzi o mało węgrzată wieprzowinę w takim razie musi być mięso co najmniej 2 godziny gotowane, zaś sadło musi być wysmażone. Prawo przepisuje dalej, że w razie gotowania nie należy zbyt wielkich i grubych kawałów gotować, tylko mięso musi być na takie części poćwiartowane, ażeby grubość poszczególnego kawałka nie wynosiła więcej nad 10 centymetrów, co się mniej więcej równa wielkości czyli długości środkowego palca u ręki; przepisy te mają bowiem to na celu, ażeby i te głęboko siedzące węgry zostały przez gotowanie na pewno zniszczone.

Szkodliwość mięsa węgrzatego u ludzi nie polega tylko na tem, że człowiek po spożyciu takiego

mięsa może dostać tasiemca, ale i na tem, że węgry mogą się u ludzi dostać do szlachetniejszych organów jak na przykład do oka lub do mózgu, co może bardzo niebezpieczne choroby spowodować. Majster rzeźnicki może się przeciwko takim szkodom w ten sposób uchronić, że świnie przeciw trychinom i węgrom zabezpieczy, co mniej więcej 1 markę zabezpieczenia od sztuki kosztuje. Jeżeli zaś sprzedający przy sprzedaży wieprza nic nie wypowie, jeżeli na przykład milczy, w takim razie jest rzeźnikowi za poniesioną stratę bezwarunkowo odpowiedzialny. Tylko w takim razie, jeżeli przy sprzedaży wyraźnie powie: „ja za nic a nic nie odpowiadam” i jeżeli takie wypowiedzenie odbędzie się jeszcze przy świadku, w takim razie rzeźnik go o odszkodowanie pod żadnym warunkiem skarżyć nie może. Panowie rzeźnicy wiedzą jednakże dobrze tak samo jak i sprzedający gospodarze, że przez takie wypowiedzenie cena towaru się znacznie obniża, to też często się zdarza, że sprzedający milczy, że przy sprzedaży nic nie mówi, a w takim razie jest nie tylko za węgry i trychiny, ale za wszelkie szkody, jakie przy rewizji mięsa rzeźnikowi wyniknąć mogą, takowemu odpowiedzialny.

Niech nam będzie wolno jeszcze zaznaczyć, że czy to rewizor mięsa, czy weterynarz trudniący się rewizją mięsa jest obowiązany rzeźnikowi taki atest, dotyczący się rewizji mięsa wystawić darmo i za taki atest o ile nam wiadomo nie wolno mu nic likwidować, bo takie wystawianie atestów, dotyczących rewizji mięsa należy do jego urzędu, za co mu nie wolno osobną pobierać zapłatę.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Niektóre przypomnienia dla hodowców świń.

1. Nie zaniedbać szczepienia dwumiesięcznym prosiakom ochronnej szczepionki przeciw czerwonce. Anglicy, dzięki corocznemu szczepieniu, tak uodpornili swe świnię, że dzisiaj sztuki, pochodzące od sprowadzonych z Anglii rodziców, a wychowane u nas, odporniejsze są na czerwonkę od zwyczajnych nierasowych świń.

2. Kupując prosięta do chowu, uważać przede wszystkim na jakość, a nie na wiek i pozorną wielkość. Dwa grube, młode a dobrze rozwinięte prosiaki zjedzą mniej, a dadzą większy przyrost mięsa i słoniny, niż trzy zachudzone stare, na wysokich nogach, z pęcherzowatym rozdętym brzuchem.

3. Prosięta potrzebują, dla dobrego rozrostu kości, dużo wapnia i fosforu. Chcąc mieć zdrowe sztuki, dobrze zbudowane, o mocnych, prostych nogach i różnym krzyżu, trzeba dawać mąkę kostną i kredę szlamowaną.

4. Chlewy, zwłaszcza zaniedbane, muszą być na wiosnę gruntownie obmiecione z kurzu, oczyszczone, wyskrobane, nawozy wywiezione, koryta w największej czystości.

rozwartych ust wychylały się dwa rzędy zgrzytających zębów.

Za każdym razem, spadającym na plecy dziewczęcia, dodawał mrukiem jakieś pytania. Zdawało się, że mówi: „Czy jeszcze będziesz mi się sprzeciwiać? Czy jeszcze chcesz mieć swoją wolę? Czy mi jeszcze będziesz urągać?”

Ale dziewczyna nie płakała, nie prosiła, by ją oszczędzał, obu rękami tylko przycisnęła do ust fartuszek, a ilekroć narzeczony szarpnął ją za włosy, wznosiła ku niemu łagodnie oczy z niemą wymówką. Rozbestwiony gbur przecież nie rozumiał zupełnie mowy tych oczu.

— Aj, patrzcie! — zawołał Feliks — kopcuszek ze swym narzeczonym w miodowej godzinie.

— Tak — mruknął Iwon obojętnie.

— Ale tyś nie powinien pozwalać na to, by ten łotr kawał to śliczne dziecko.

Iwon ruszył ramionami.

— Ma prawo; jest przecież jego narzeczoną, żoną w przyszłości. Gdybym ja się w to wmieszał, zbiłby ją tylko jeszcze lepiej. Przytem, jak widzę, on pijany, nie dogadałbym się z nim nawet.

— No, to ja ci pokażę, że go można przekonać — rzekł Feliks. — Nie mogę cierpieć, żeby w moich oczach tak się pastwiono nad ładną dziewczyną.

— Dałbyś lepiej pokój i nie wchodził tam — ostrzegwał Iwon. — Ci podziemni robotnicy niewielki mają respekt dla ludzi elegancko ubranych.

— Zobaczmy. O jedno proszę cię tylko, zrób mi tę łaskę: skoro dotknę ręki cyklopa, ty zawołaj na mnie: „Panie doktorze!”

Wymówiwszy to, poskoczył elegancki wielkomięski paniczek ku podwórzu, pełen głębokiej w moc swą ufności.

Piotr Zaffran nie zwracał najmniejszej uwagi na wchodzącego, owszem, zdało się, że jeszcze mocniej ciągnął Ewilę za włosy.

— No chłopcze! — zawołał Feliks — czemuż to tak bijesz tę dziewczynę?

Kwartalne zebranie nowego cechu rzeźnickiego w Poznaniu.

Na kwartalnym zebraniu nowego cechu rzeźnickiego przyjęto najpierw kolegę Jaworowskiego z Krzyżownik jako nowego członka, potem 13 uczni zostało czeladnikami, a przyjęto 16 nowych uczniów. Sprawozdanie przedstawił cechmistrz p. Jaretky, w którym żądał załatwienia dawniejszych wniosków. Ważnem do nadmienienia jest, że zarząd cechu zrobił zażalenie do dyrekcji kolei, w którym donosił, że zwierzęta na targ dostawione, pomimo przepisów taryfy dla zwierząt w wagonach kolejowych, są paszone, a nawet żłoby do paszenia są zabierane. Dyrekcja kolei żelaznej odpowiedziała, że dokładnie zbada tę sprawę.

O wniosku domagającym się, aby w uroczyste święta katolickie i cesarskie urodziny zamykano rzeźnię miejską, referował mistrz p. Alankiewicz. Na mocy zestawienia statystycznego udowodnił wyżej wymieniony prelegent, że skoro w odpowiednim dniu nie odbył się targ, to też prawie żadnego nie było bicia. Z powodu tego, że na kosztach administracyjnych się znacznie oszczędzi, wniosek ten został uznany i przyjęty. Cech stanął na stanowisku referenta i postanowił przedłożyć magistratowi definitywną uchwałę, skoro stary cech rzeźnicki na to się zgodzi. Uchwalono w tym roku, tak jak przeszłego roku, w pierwszym dniu „Zielonych Świątek” mieć składy zamknięte.

Także postanowiono w przyszłości w wilją „Bożego Narodzenia” zamykać wcześniej składy. Na przyszłym zjeździe okręgowym mistrzów rzeźnickich ma być ważny wniosek stawiony, aby przy dostawach wojskowych surowo postępowano według rozporządzeń ministerjalnych, to jest aby dostawa mięsa i wyrobów mięsnych dla wojska, tylko tym osobom była powierzona, którzy złożyli egzamin mistrzowski. Zjazd okręgowy ma się zająć wygotowaniem zarysu nowego rozporządzenia policyjno-rejencyjnego i w tym zaproponować, żeby wozy rzeźnicze nie były tylko z wiekami, ale mogły być nakryte tak zwanymi planami (plachtami).

Cech musi dla tego żądać przyjęcia tych rozporządzeń, ponieważ wieka przy wozach, które blisko 2 centr. ważą już kilka razy ciężkie okaleczenia spowodowały.

Ugoda na dostawę lodu została zawartą z firmą Hendewerk odnośnie z „Nowym Browarem Poznańskim.” Do gazowni miejskiej zostanie stawiony wniosek, aby gaz użyty do wędzenia opłacać tylko jako gaz użyty do celów proceduralnych. Cechmistrz zachęcał do licznego udziału w zjeździe okręgowym mistrzów rzeźnickich, który odbędzie się w Poniecu w dniach 17. i 18. maja.

Wybrano na zjazd jako delegatów kolegów Wysockiego, Szymkowiaka, Milbrandta, Goritza, Urbaniaka i Klausego, a jako zastępców Graczyka, Owianowskiego, Przykuckiego i Grossmanna.

Piotr odrzekł gburowało:

— Co to kogo może obchodzić? To moja narzeczoną!

W istocie zdaleka już zalatywał od niego odór wódki.

— Ach! Ty się zamierzasz żenić! — wymówił Feliks, przystępując już zupełnie do herkulemicznie zbudowanego robotnika, któremu ledwie do ramienia dostawał — a czyż tobie wolno się żenić, czyś ty nie popisowy?

Na te słowa Piotr opuścił nagle wzniesiony ramię, tak jakby on naraz stał się centnarowym młotem w jego dłoni.

— Ja jestem niezdatny — mruknął przez zęby — mam to czarne na białem.

— Co! ty niezdatny, ty, co tak dzielnie umiesz okładać? I cóż to był za ucciwy doktor, który ci twoją niezdatność czarne na białem zaświadczył? No proszę ja kogo, niezdatnym z takimi ramionami!

I przy tych słowach dwoma palcami dotknął wystających ramienia muszkułów.

— Panie doktorze — zawołał Iwon w tej chwili. Gdy Piotr posłyszał te słowa i poczuł palce Feliksa na swem ramieniu, przerażony uwołnił rękę ze zwoju warkoczy Ewili, którymi była okrzęoną.

— Czekał-no, mój kochanku — mówił Feliks, grożąc mu pod samym nosem elegancką swą laseczką — jutro jeszcze raz musisz stanąć do rewizji, a wtedy pokażę się, co to za niesłychane kalestwo czyni cię niezdatnym do służby wojskowej. Po to ja tu jestem!

Piotr Zaffran natychmiast zaczął zezować.

Feliks go wyśmiał.

— Aj, aj, mój chłopcze, to i ja umiem. — I sam popatrzył mu zezem w oczy. — Jutro cię odwiedzę.

Gdy wymawiał te słowa, Piotr nagle się wykręcił, w mgnieniu oka przebiegł dziedziniec, przeskoczył płot i nie obejrzał się, dopóki nie dopadł lasu.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

MAURYCY JOKAY.

Czarne dyamenty.

(Ciąg dalszy).

Powieść.

ROZDZIAŁ VIII.

Pan doktor.

Nazajutrz była niedziela. Iwon wczesnym rankiem zaprowadził Feliksa i pana Raune do swej fabrycznej kolonii, by im pokazać domki robotników, które już tworzyły sporą wioseczkę. Wioskę tę założył ojciec Iwona. Okoliczna ludność była wówczas okropnie biedna, chodziła w łachmanach i żywiła się tylko ziemniakami. Od czasu atoli, jak tu zapanował węgiel, ludność poczęła dobrze się ubierać i dobrze żywić. Każdy żonaty robotnik miał osobny domek i sadek przy nim.

Gdy przechodzili przed domem, w którym mieszkała Ewila, wszyscy trzej zatrzymali się i zajrzeli w podwórze — raz dlatego, że brama była otwartą, powtóre dlatego, że mimowolnie stali się świadkami sceny, która każdego byłaby zagnęła do zatrzymania się.

Piotr Zaffran bił Ewilę.

Narzeczony okrzyknął sobie długie, czarne, grube warkocze Ewili wkoło lewej ręki, a w prawej trzymał podwójnie złożony rzemień, którym okładał plecy i ramiona dziewczyny; odgłos razów rozlegał się po podwórzu.

Twarz mężczyzny usprawiedliwiała teraz w zupełności sztychlerzy przydomek ludożercy, który mu nadano. Oczy miał krwią nabiegłe, przewrócone tak, że całe niemal widać było białka; brwi mu się zbiegły, przerznęte głęboką w pośrodku bruzdą; twarz miał pobladłą niehamowanym gniewem, z wpoi

BOLESŁAW HAHN

w firmie

B. Hahn.

POZNAŃ

St. Rynek 73-74 poleca

w domu Banku Przemysłowców

Telefon 1941.

Kapelusze męskie i dla chłopców
Krawaty - - Rękawiczki
Koszule białe i kolorowe
Parasole - - - Laski

Ceny niskie!
Wybór ogromny!

Stoiński & Drożyński Telefon 4050

Poznań, Stary Rynek nr. 65, parter i I-sze piętro

Bielizna. — Stołowizna.

Kompletne wyprawy.

Materyały na suknie bluzki i kostyumy - Firany - Dywan - Chodniki etc. - Inletry i adamaszki na pościele. :-

Wiadomości zawodowe.

Domieszka bułki do wątrobianki.

Przed sądem ławniczym w Lignicy zasiedli na ławie oskarżonych mistrz rzeźnicki Adolf Putzker i syn jego Erich Putzker, obwinieni o domieszkiwanie tartej bułki do wątrobianki. Erich Putzker przyznał bez wszystkiego, że do siekanej wątrobianki przydaje zwykle małą ilość tartej bułki, żeby się siekanka lepiej wiazała. Domieszka dzieje się tylko przy wyrobie tańszej wątrobianki, której funt za 60 fen. nabyć można. Przywołany jako rzeczoznawca mistrz rzeźnicki Ullmann oświadczył, że drobna domieszka tartej bułki nie wpływa na pogorszenie wątrobianki i zresztą dozwolona jest do 2 procent. O fałszowaniu wątrobianki i oszukiwaniu publiczności nie może być mowy w tym wypadku. — Chemik dr. Rudolph przyznał w większej części racją mistrzowi Ullmannowi, zaznaczył jednak, że obowiązkiem mistrzów rzeźnickich jest objaśnić publiczność o zawartości wątrobianki. Sąd po dłuższej rozprawie uwolnił obu Putzkerów, lecz dał im radę, żeby w przyszłości kupujących objaśniali, że wątrobianka ma domieszki bułki lub maki.

Wprawdzie wyrok wypadł na korzyść Putzkerów, nie można jednak się na nim opierać, gdyż inne sądy stanowczo orzekły, że dodatek bułki lub maki do wątrobianki uważać należy za fałszowanie środków spożywczych.

Ostrożnie z darowiznami.

Zdarza się często, że rzeźnicy odpadki mięsa lub kiszek darują biedakom lub żebrakom, nie bacząc, czy te odpadki są w dobrym stanie i odpowiednie do spożycia.

Zdarzyło się we Fuldzie, że mistrz rzeźnicki Andrzej Hieronymus, człowiek liczący 61 lat i nigdy dotąd nie karany, dostał się na ławę oskarżonych za to, że rzeźakowi Echsteinowi darował mały kawałek mięsa z bydlęcia uznanego następnie za tuberkuliczne. Gdy Hieronymus odpadki mięsa podarował, nie było bydlę jeszcze rewidowane, nie wiedział on więc, że jest chore na tuberkule. Mimo tego sąd skazał starego mistrza na trzy dni więzienia. Rewizja złożona przez skazanego do sądu rzeszy w Lipsku nie odniosła żadnego skutku. Wypadek ten dowodzi, jak niespodzianie za spełnienie miłosiernego uczynku można się dostać na ławę oskarżonych, a nawet do więzienia.

Co słyhać nowego?

Kradzież obrazu króla Stanisława Augusta.

W muzeum toruńskim odkryto kradzież obrazu polskiego króla Stanisława Augusta, który to obraz z ram usunięto. Obraz był swego czasu przez tego króla miastu podarowany i miał wielką wartość historyczną. Przypuszcza się, że był to amator, który ten obraz skradł, ponieważ z innych wartościowych rzeczy, jak naprzykład z zbioru monet, nic nie zginęło.

Stracenie mordercy.

W Toruniu został stracony 17. kwietnia w podwórzu więziennym szeregowiec Józef Straskiewicz. Straskiewicz został skazany przez sąd wojskowy za podwójne morderstwo dwa razy na śmierć, a za inne zbrodnie na 8 lat domu karnego i wydalenie z wojska. Celem wykonania wyroku został wydany sądowni cywilnemu.

Rewizor mięsa złodziejem.

Mieszkańcy Zimnej wody pod Ujazdem na Śląsku w ogromnym żyli niepokojem z powodu nieustannie zachodzących kradzieży mięsa, okrasy i różnych przedmiotów wartościowych. Udało się wreszcie przychwycić złodzieja na gorącym uczynku, gdy u pewnego rzeźnika chował pod płaszcz spory kawał słoniny. Złodziejem był nie kto inny, jak tylko poważany rewizor mięsa i kupiec Manuscha, który przy okazji rewidowania mięsa kradł, co mu pod rękę wpadło. Policja przetrząsnęła mieszkanie i skrytki Manuscha znalazła nagromadzone zapasy skradzionych przedmiotów. Rabusia osadzono w więzieniu.

Targi na remonty w obwodzie rejencji bydgoskiej odbędą się w tym roku jak następuje: 28. kwietnia o godz. 8. w Warowie (powiat chodzieski), 29. kwietnia o 8 i pół rano w Wyrzysku, 30. kwietnia o 8. w Sienniu (powiat bydgoski), 1. maja o 11. w Szubinie, 2. maja o 8. w Popowie kościelnym, 29. lipca o 8. w Gnieźnie, 30. lipca o 9 i pół w Nakle, 31. lipca o 12 i kwadrans w Słupowie, 1. sierpnia o 8. w Wągrowcu.

Sprawozdania z targowisk.

— Husum, 16. kwietnia. Na targ dzisiejszy dowieziono 768 prosiąt. — Płacono za prosięta podłejsze 20—22 mk., lepsze 24—28 mk. za sztukę, tłuste świnię 40 do 42 mk., maciory 36 do 38 mk. za 100 funtów żywej wagi. — Targ na prosięta był bardzo ożywiony.

— Altenessen, 15. kwietnia. Spędzono dzisiaj 5041 prosiąt i warchlaków. — Płacono w handlu hurtownym przeciętnie za prosięta w wieku 6 do 8 tygodni 15 do 19 mk., 8 do 12 tygodni 19 do 26 mk.,

12 do 15 tygodni 26 do 36 mk., za warchlaki nad 15 tygodni płacono 36 do 49 mk., za chude maciory 70 do 120 mk. — Targ był ożywiony.

Monachium, 17. kwietnia. Spędzono 303 woły, 332 buhaje, 561 krów, 248 sztuk bydła młodocianego, 2616 cieląt, 2228 świń, 178 owiec, 822 jagnięta i kozłeta.

Płacono: Woły austriackie 52—59 mk., woły północno-niemieckie 45—55 mk., woły bawarskie 35—52 mk., buhaje 35—43 mk., krowy 23—45 mk., krowy 23—45 mk., bydlę młodociane 23—34 mk. za 100 funtów żywej wagi. — Cielęta 48—61 mk. za 100 funtów żywej wagi, 53—69 mk. za 100 funtów wagi rzeźnej. — Świnie 43—48 mk. za 100 funtów wagi żywej, 54—63 mk. za 100 funtów wagi rzeźnej, najlepszy gatunek 50 mk. za centnar wagi żywej. Owce 36—72 mk. za centnar wagi rzeźnej.

Ceny za bydlę rogate były prawie bez zmiany, za cielęta spadły ceny na lepszym towarze o 1 markę, na gorszym aż do 5 mk. na centnarze. — Świnie początkowo płacono po starej, później cokolwiek staniały. — Owce bez zmiany.

Sprawozdania z Galicji i Austrii.

Wiedeń, 16. kwietnia. Targ na bydło bite. Dowieziono cieląt 51 żywych, 3988 bitych, 1881 świń bitych, 128 owiec bitych i 36 jagniąt żywych. Przy małym dowożeniu poszły w górę za cielęciny lepszą o 2 do 4 hal., za średnią i podłejszą o 8 do 10 hal. na kilo. Wieprzowina zdrożała o 4 hal. na kilo. Notowano: Cielęta 104 do 140, prima 142 do 156, najlepsze 158 do 164. Świnie 130 do 156; towar tłusty 144 do 150. Owce 112 do 136 hal. za kilo. Jagnięta 16 do 44 kor. za parę.

Wiedeń, 16. kwietnia. Targ na świnię. Spędzono 1084 świń mięsnych i 161 świń tłustych. Notowano: świnię mięsna 116 do 136 halerzy, świnię tłusta, towar podłejszy 110 do 120 hal. za kilo.

Wiedeń, 16. kwietnia. Targ na bydlę rogate. Spędzono 159 wołów, 90 buhai, 93 krowy. Targ był ożywiony i płacono za wszelki towar o 2 do 3 kor. drożej.

Wiedeń, 16. kwietnia. Targ na owce. Spędzono 640 sztuk. Płacono za towar prima 73 do 75 hal., towar średni 60 do 68 hal., braki 48 do 56 hal. za kilo. Targ był ożywiony i wszystko wyprzedano.

Doktorskie powszechnie ulubione 2 fen. papierosy

Fabryka papierosów **Dubec** W. Droste

Ścisłe higieniczne

Ostatnie wiadomości.

Powrót do starych penatów.

—Sawerne (Zabern) w Alzacji, 18. kwietnia 1914. Głośny pułk piechoty nr. 99, którego komendant pułkownik Reutner i jego adiutant porucznik Forstner byli sądzeni o nadużycie praw wojskowych i zostali wyrokami sądu wojennego uwolnieni, wraca dzisiaj do Sawerne i zajmie swe stare koszary. Pułk był przez kilka miesięcy umieszczony na placu ćwiczeń wojskowych w Oberhofen. (Wiadomo, że władza wojskowa przeniosła Reutera i Forstnera do innych pułków, dając przez to miastu Sawerne należąną satysfakcję).

Trzymilionowe oszustwo.

— Bruksela, 18. kwietnia. Prokuratora arestowała wczoraj dwóch meklerów giełdowych za sprzeniewierzenie papierów wartościowych w sumie trzech milionów franków.

Zagadkowy balon.

— Moguncya, 18. kwietnia. W odległej części gór Taunus wylądował balon francuski, z którego wysiedli dwaj panowie. Nadeszłem wieśniakowi polecił wysłać balon do Paryża, sami zaś spieszenie uszli, zabrawszy ze sobą różne narzędzia, rysunki i karty geograficzne. Władze policyjne balon skonfiskowały i wdrożyły śledztwo co do pobytu owych zagadkowych lotników.

Wojna w Albanii.

— Durazzo w Albanii, 18. kwietnia. Nadeszła urzędowa wiadomość, że oddział regularnego wojska greckiego w sile 400 ludzi, rozpoczął walkę z oddziałem żandarmerji albańskiej. Bój się toczy pod miejscowością Leskowice. O wyniku walki nie ma dotąd szczegółów.

Śmierć w płomieniach.

— Nowyjork, 18. kwietnia. W nocy wybuchł pożar w hotelu Etter. Płomienie tak szybko objęły dolne schody, że mieszkańcy górnych pomieszczeń nie mogli się ratować ucieczką. Kilkanaście osób żywcem się spaliło, wielu ciężko poparzonych wynieśli strażacy oknami.

C. Liebsch = Poznań O. 1

ulica Wroniecka 11. 103

Ślufiarnia z zapędem motorow.

ostrzy noże maszynowe
i płyty do siekania mięsa ręczne i motorowe.
Kompl. urządzenia maszynowe dla rzeźnictwa.

Najtańsze i najdokładniejsze wykonywanie
ochron szklanych na stoły kramie.

Warsztat reparacyjny. :- Wszelkie gatunki flaków i korzeni.

Jako najstarszy fachowiec w miejscu, zapewni mogą tanie i akuratnie
wykończenie zamówień.

Kolek żelazny z sprężyną

D. P. G. M. Nr. 430678 i 446456.

do zabijania bydła.

Kilka dni na próbie i prospekt darmo.

Niezrównany w działaniu i praktyczny w użyciu

Więzy dla bydła rzeźn.

D. R. P.

Firma: Hehr. Lobenstein

Deitzsch (B z Halle a/S)

Telefon 292

Srebrne medale za znakomite wykonania na wystawie w Kolonii n. R. i Wittenbergu.

Wszędzie światło żarowe!

stojące i wiszące w miejsce światła gazowego

Bez zapachul **Bez knotal**

Każda lampa i latarnia wytwarza sama potrzebny gaz z płynnego materiału pniego i może każdej chwili być powieszoną z jednego miejsca na drugie.

Najlepsze i tanie światło
dla rzeźni, sklepu, domu, podwórza i ulicy.

Każdy płomień posiada siłę światła ca. 100 świec.

Palacze te palą się bez ochrony w najw. wietrze

Cennik ilustrowany darmo i franco.

Louis Runge, Berlin NO., Landsbergerstrasse 9 Pf.

Józef Nogajewski - Poznań

Jedyny wyuczony samodzielny polski fachowiec w Poznaniu.

Przy wildeckiej bramie, ul. Następcy tronu 1.

Specjalna fabryka pomników.

Ogrodzenia grobowców familijnych. (81) Ceny najniższe.

Najlepsze żołądki cielece

kupują przez cały rok w każdej ilości [121]

Gebrüder Bayer, Augsburg.
Abt. Labfabrik.

Korespondencja niemiecka i francuska.

Arzt. Stiefen nur

Marienbader Reducionspillen Kleewein

Panna

obeznana w składzie rzeźnickim może się zaraz zgłosić z podaniem pensji.

Fr. Drogowski Inowrocław - Hohensalza Kastellanstr.

Najlepszy środek przeciw otyłości!!

Cena pudełka zaw. 50 szt. posrebrzanych pigulek. **mk. 3,50.**

S. E. Kleewein, Adlerapotheke Krems a. d. Donau. 143

Świeża wołowa (żyła) ctr. 9 mk.
1a św. solone skóry wieprz. 15 „
świeża słonina do kielbas 45 „
solona słonina do wędz. 54 „

Wszystko przez zaliczkę tu z tąd wyłącznie opakunku. (160)

Fran. Scholz, Hamburg 6.

Kawaler z zawodu rzeźnik,

liczący lat 28, posiadający 7000 marek majątku, poszukuje

żony.

Panienci lub młode wdówki, posiadające dobrze prosperujący interes, zechcą swe łaskawe oferty nadesłać do Ekspedycji „Gazety Rzeźn.” pod nr. 161.

Wozy rzeźnicke

pojazdy, bryczki korni-cckie i wozy robocze, zawsze w wielkim wyborze gotowe na składzie, poleca 52

St. Figaszewski : : Kurnik.
Fabryka pojazdów i warsztat reparacyjny.

Fabryka Wozów i kół

z zapędem motorowym, wykonuje 186 wozów i bryczek rzeźnicckie podług najnowszego systemu dobre i pod gwarancją.

Józef Staszak, Poznań
Posen W. 3., W. Berlińska 77 a.

Papier hurtownie!

Pergaminowy, gazetowy (Druck-ausschuss), celulozowy do paczek, celulozowy we walkach do aparatów, dostarcza po najniższych cenach (105)

Skład papieru SIEGBERT DEUTSCH,
Breslau X, Büttnerstr. nr. 32/33

Pan nie powinien

zakupić gotowej garderoby męskiej i chłopięcej nie przekonawszy się w pierw o niezównanej sprawności **naszego** przedsiębiorstwa. — Bezwarunkowo zaleca się w interesie własnym zwiedzenie naszych składów. Wywierac przymus kupna u nas niedozwolone

Wiosenne ubrania paltoty

Ubrania do Komunii św. i szkolne

tylko własnego wyrobu, poczynszy od skromnych solidnych do najwykwintniejszych. 155
Fabrykat nasz odznacza się doskonałością pod względem materyalów, wykonania i kroju.

Z powodu własnej fabrykacji i zakupu gotówkowego niezównanie niskie ceny.

Zasady bezwarunkowej rzetelności, ściśle przestrzegamy.

Sprzedż po jednolitych, stałych, drukiem oznaczonych cenach gotówkowych.

KUŻAJ, HOFFMANN & Co. Tow. z ogr. por.

Specjalna fabryka gotowej garderoby męskiej i chłopięcej z elektrycznym zapędem. Nasz nowo otworz. dom sprzedaży detal. znajduje się przy Starym Rynku 83 naprz. nowego ratusza w pobl. pałacu Działyńskich

Szynki surowe i gotowane
Kiszki wszelkich gatunków
kraje najlepiej tylko (97)

„Westfalia“

maszyna do krajania kiszek. Patent niem. Patenty zagr.

Nie ma ani jednej maszyny, która by tak delikatnie i czysto krajała. Nie potrzeba wprawy lub przygotowań. Zajmuje mało miejsca. Cena bardzo niska. Przeszło 50 000 sztuk już sprzedano. Proszę żądać prospekt nr. 27. Schneidemaschinenfabrik **Graff & Stein** G. m. b. H. Witten 4. Największa specjalna fabryka w Niemczech.

Noże rzeźnicze ST. KARGE

wszelkiego rodzaju w znanej dobroci poleca
Poznań, ul. Wrocławska 28. vis à vis poczty. Tel. 2455.
:: :: Ślufiernia noży maszynowych i płyt. :: ::
WARSZTAT REPARACYJNY.
Zamówienia z prowincji wykonuje odwrotnie. (74)

Stanisław Domagalski inżynier

POZNAŃ Biuro techniczne Telef. 3420.
ul. Bismarka 8-9
Centrale i instalacje elektryczne dla siły i światła. Dzwonki i sygnały elek. - telefony - gromochrony. Skład materyalów instalacyjnych! Ogrzewania centralne wszelkich systemów. Centralne odkurzanie, motory gazowe, benzynowe i spirytusowe. : : : :
Wciagi dla osób i towarów. (3)
Machiny dla rolnictwa i przemysłu!

ORWAT

Największy polski wysyłkowy Dom Tapet w Poznaniu
Telef. 2406 Ulica Wrocławska 13 Telef. 2406
Tapety. Linoleum. Linkrusty. Kretony. Materye na ściany płócienne, jedwab. i welurowe. Obicia skór. Dywany. Chodniki linoleum. i kokosowe. Artykuły mosiężne. Sztuki wszelkiego rodzaju. Cenniki bezpłatne.
Specjalność: Wykładanie i reperacje linoleum.
KRAJOWE I ZAGRANICZNE NOWOŚCI 60

Wagi!

Wagi!

FLORYAN SZULC

Poznań, Mała Garbary 4 (w pobliżu rzeźni miejskiej). Tel. 2446.
Reprezentant znanej firmy Alexanderwerk.

Jedyny polski specjalny interes wszelkich przyborów rzeźniczych oraz flaków i korzeni.

Zapasy wielkie stale na składzie. Wybór i kupno przez to ułatwione. 158

Podróż zawsze się opłaca.

Wykonuje samodzielnie nowoczesne urządzenia pracowni i składów rzeźniokich. — Własna pracownia do naprawy, szlifiernia noży i taroz maszynowych. —

Szafy do chłodzenia.

Nadzwyczaj korzystna oferta.
Weilera bulion z kur w kostkach
500 sztuk 2,50 mk., 1000 sztuk 24,00 mk.
Kto sie odwoła na to ogłoszenie otrzyma przy kupnie 500 sztuk 100 sztuk przy 1000 sztuk 300 sztuk jako prezent darmo.
Na życzenie będą dołączone darmo szkła wystawowe — i moje artystycznie wykonane marki reklamowe. —
Nährmittelwerke Aug. Weiler
Berlin-Neukölln, Johann-Husstr. 2. Tel.: Amt Neukölln 9639

Gdzie się składa każda suma (41)
OSZCZĘDNOŚCI
zupelnie pewno, korzystnie i z dochowaniem absolutnej tajemnicy? — W istniejącym 27 lat i stojącym pod patronatem ks. kanonika Adamskiego banku
KASA WZAJEMNEJ POMOCY
w Poznaniu, Stary Rynek 79 I (Posen, Alter Markt 79 I) obok pałacu Działyńskich, naprzeciw odwachu. — Stosunek sumy majątku własnego do powierzonych nam depozytów, u nas bardzo korzystny. — Bank nasz udziela też pożyczek.

Friedländer & Wiener
hurt. handel flaków
Wszystkie gatunki oryginalnych i negatunkowanych flaków. 163
Berlin, Neue Königstr. nr. 5/6.

T. Maciejewski, Poznań
ulica Wilhelmska 15 35
Magazyn garderoby męskiej
Wielki wybór w materyach angielskich i francuskich. Tel. 3522.

EMIL PIESCHEL, Poznań - Posen, O. 1.
Założony 1882 r. przy miejskiej rzeźalni (Schlacht- u. Viehhof). Telefon nr. 3430.
Handel i czyszczalnia flaków.
Kompletne urządzenia maszynowe do zapędu motor. i ręczn. Kłocze rzeźnicze własnego wyrobu. (36)
Ślufiernia noży maszynowych i płyt, warsztat reparacyjny.
Papier do zawijania i pakowania, fartuchy olejowe, szpagat dla rzeźalni i fabryk wyrobów mięsnych. Skład majeranu i sproszkow. soli chłojskiej.
Szkła ochronne na stoły kramne.

Zrób Pan próbę

z naszą w całym świecie znaną
Wiesbadeńską solą do peklowania (144)
w puszkach oryginalnych po 12 1/2 i 25 funtów, za funt 0,50 mk. Przy większych odbiorach specjalna oferta.
Pierwsza wiesbadeńska fabryka soli do peklowania
= **Rauch & Kraus, Wiesbaden.**

Wina górnowiąskie
Kupcom i hotelistom znaczący rabat.
litr od 2,00 mk.
Muzyczne but. 3/4 od 1,00
Reńskie but. 3/4 od 1,25
Francuskie but. 3/4 od 1,25
Hiszpańskie but. 3/4 od 1,75
Musujące krajowe but. 3/4 od 3,50
Szampańskie oryg. 3/4 od 6,00
Koniaki, wierzyni litr od 2,00
Rumy dto. litr od 2,00
Araki dto. litr od 2,00
polecą we wielkim wyborze
A. PFITZNER
w Poznaniu przy Starym Rynku nr. 6 Mad p. Tokajem własne winnice. Sprzedaż detalizna! Wóhód z ulicy Wiankowej. (20)

Zadziwiający wynalazek na tępienie szczerów.
Nach dem ersten Auslegen!
Przez ze środkami szkodliwymi dla ludzi i zwierząt domowych, jak fosfor, arsen, strychnina itp., które najczęściej nie odnozą požądane go skutku gdyż nie wytepią całego plemienia. Po długoletn. doświadczeniach powiodło się dostatecznie pewnemu chemikowi sporządzić środek, który czystwie w natrassajacy sposób tępi zupełnie szkodliwe bestie. Zanim po pierwszym wyłożeniu w czyny przekonano się o skutkach niebywających i jedyńych w tym rocz. bowiem przesłano 100 szczerów smażonych bez życia. Przy innej sposobności mistrz rzeźniczy E. C. po pierwszym wyłożeniu znalazł około 92 szczerów żywych. Pan C nie wiedział sobie długi czas rady z tą plagą szczerów podminowały mu cały budynek, wazyst. środki krajowe i zagraniczne były bez skutku. Największ. sukcesem tego wynalazku jest, że dziala on wprawdzie okropnie i tak długo, dopóki nie wytepi całego plemienia szczerów i myszy, lecz dla ludzi i zwierząt domowych jest zupełnie nieszkodliwy. Cena tego środka na wytepienie małego plemienia szczerów lub myszy wynosi 3,25 mk. ilość podwojną 5,50 mk. Do każdej przesyłki dołącza się darmowo pudełko świeżej przynęty dla szczerów i myszy. Środek powyższy dostarcza:
Chemisches Institut „Medina“
Berlin — Neukölln I. Abt. 22.

Przy rzeźni w Dreźnie
polecam się do komisyjnej sprzedaży 152
— wszelkiego bydła opasowego. —
Otto Wahl
Adres telegramu: Schlachthofring. — Telefon 11552.

Paul Häusler, pośrednik w sprzedaży
BERLIN C. 25, Dircksenstrasse 43-44.
Konta bankowe: Żyrokonto „Banku Rzeszy“
Mitteldutsche Creditbank
Konto czekowe na pocztę
Telefony: Amt Königst. 1158
„Norden 9613
„Lützow 3245
50 miejsc hurtowej sprzedaży mięsa znajdują się w moich ubikacjach głównego interesu ul. Dirskena 43-44, przy centralnej hall targowej, polecam się do sprzedaży każdej ilości
mięsa - bydła - cieląt - świń
flaków - wątroby - kielbas - słoniny - szynki gotówkę, obrachunek, zaliczki zaraz i a referencje. 153

Hermann Kahn
Interes komisowy bydem
Elberfeld-Vichof
Świetne referencje. — Skora usługa.
Adres: Vereinsstr. 17. Tel. 253.
Handel bydł. na własny rachun. wykluca
Jako specjalność polecam
wykładanie ścian
w składach i warsztatach
również w kotłarniach.
Flisami próbnymi i bezpłatnie ofertą służę na życzenie. Ścisła rzetelność i tanio.
Ostrowo (Posen)
Carl Littau
Zakład wykładania ścian

Więcej klienteli
zdobędzie Pan sobie napewno jeżeli Pan użyje do fabrykacji kiszek mego środka
Darmröte „Aesculap“
(czerwień flaków)
Puszka 3,5 19 mk. za zaliczką. Nieszkodliwy, praw. dozwołony. **Aesculap-Fabrik, Hannover.**
Poszukuje się zastępców i hurtowni.